

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az ítéltábla dr. Ujj Péter ügyvéd által képviselt **felperesnek** pártfogó ügyvéd által képviselt **alperes** ellen **33.000.000.-Ft tartozás megfizetése** iránt indított perében a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2010. szeptember 20. napján kelt P.20.718/2009/41. számú ítéletével szemben az alperes által 42. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét részben és akként változtatja meg, hogy a felperes javára megítélt marasztalási összeget 29.000.000,- (Huszonkilencmillió) forintra és ezen összegnek 2007. december 11. napjától járó kamataira leszállítja.

Az alperes által a felhívásra megfizetendő kereseti illeték összegét 810.000,- (Nyolcszáztízezer) forintra leszállítja és kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 90.000,- (Kilencvenezer) forint feljegyzett kereseti illetéket.

Köteles az alperes 15 napon belül megfizetni a felperesnek 250.000,- (Kettőszázötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Köteles a felperes megfizetni az államnak az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 90.000,- (Kilencvenezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket, míg az ezt meghaladóan feljegyzett 810.000,- (Nyolcszáztízezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Megállapítja a bíróság, hogy a másodfokú eljárásban az alperes 90 %-ban peresztes lett.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 33 millió forint tőkét és 3 millió forint után 2007. november 14-től, 30 millió forint után 2007. december 11-től a kifizetésig járó késedelmi kamatát, valamint 250.000.-Ft perköltséget, az államnak pedig 900.000.-Ft illetéket.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a felperes először másfél millió forintot adott kölcsön 2007. október végén az alperesnek, amelyet ő két napon belül visszafizetett. Másodjára október 31-én 3 millió forint kölcsönt adott, amelyről az alperes tartozáselismerő nyilatkozatot készített. Az okirat szerint baráti kölcsönként kamatmentesen vette fel a pénzt 2007. november 13-i visszafizetési határidővel. Az összegről átvételi elismervény is készült. Az alperes a tartozását nem fizette meg.

A későbbiek során további kölcsönökre is sor került a felek között, ezeket 2007. november 28-án egy újabb tartozáselismerő nyilatkozatban összegezte az alperes. Az elismert 30 millió forint visszafizetési határideje 2007. december 10. volt, amelyet az alperes nem fizetett vissza.

Az ítélete jogi indokolásában a bíróság mindenekelőtt utalt a Ptk.242. § (1) bekezdésére, valamint arra, hogy a két tartozáselismerő okirat nyilatkozati tartalmát az alperes nem vonta kétségbe, azokon az aláírását elismerte, s többször is úgy nyilatkozott, hogy azokat ő készítette. Az alperes a kölcsönszerződések tényét és érvényességét nem vitatta, bírói úton való érvényesíthetőségét nem tette vitássá. Az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatok alapjául szolgáló kölcsönügyletek valójában kéthetenként 50 %-os mértékű ügyleti kamattal kötöttek. Az alperes volt férje a tőkeösszegek, illetőleg a kamatok tekintetében nem rendelkezett információval, míg a másik tanú csupán arról nyilatkozott, hogy ő milyen feltételekkel adott kölcsönt az alperesnek. A felperes és az alperes viszonyában létrejött szerződés tartalma tekintetében azonban ez bizonyítóerővel nem rendelkezik.

A bíróság úgy foglalt állást, hogy az alperes azt sem bizonyította, hogy a 2007. október 31-i nyilatkozat tartalmát is befoglalták a később keletkezett okiratba, illetőleg, hogy a tartozását megfizette. A tartozás összege tekintetében bizonyítékot az alperes nem ajánlott fel, nyilatkozata szerint maga sem volt tisztában azzal, hogy 2008 márciusában mennyi volt a tartozása. Erre figyelemmel a bíróság úgy foglalt állást, hogy mindkét okirat külön-külön tartozást rögzít, külön jogügyleteket tartalmaz. Az alperes ugyan állította, hogy 10,5 millió forintot visszafizetett, a bíróság azonban az állított részteljesítések tekintetében értékelte, hogy az alperes nem kérte a tartozáselismerő nyilatkozatok pontosítását, vagy megsemmisítését. Az ítélet indokolása szerint a felperes ugyan mindösszesen 5 millió forintot valóban átvett a saját, illetőleg a cége nevében az alperestől, ezek azonban más jogügyleteknél kerültek elszámolásra. Ezen állítását az alperes sem tudta cáfolni, hiszen akként nyilatkozott, hogy többször, több alkalommal kapott kölcsönt és 2007 decemberében nem tudta, hogy mennyi a tartozása. A meghallgatott tanúk arról nem tudtak nyilatkozni, hogy az alperes milyen ügyletek keretében fizetett különböző összegeket a felperesnek.

A bíróság mindezek alapján úgy foglalt állást, hogy az alperes nem tudta cáfolni a tartozáselismerő nyilatkozatokban megjelölt tartozások összegét, és nem bizonyította, hogy az abban foglalt összeg magas kamatot is tartalmazott, továbbá, hogy e két kölcsön törlesztése körében 10,5 millió forintot visszafizetett.

Az alperes fellebbezésében az ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás eredményét nem teljeskörűen vette figyelembe, nem adott választ az alperes által csatolt táblázatokban kimutatott felperesi nyilatkozatok ellentmondásaira, nem kötelezte a felperest annak bizonyítására, hogy az elismerten

visszafizetett összegek milyen kölcsönügyletek tárgyát képezték, holott etekintetben őt terhelte volna a bizonyítási teher. Álláspontja szerint életszerűtlen az a felperesi állítás, hogy a 2007. november 28-i tartozáselismerő nyilatkozat nem tartalmazza a korábban felvett kölcsönösszegek teljes mértékét, illetve, hogy ha az első kölcsönt az alperes nem adja vissza, akkor a felperes további kölcsönöket nyújt fedezet biztosítása nélkül. A büntetőeljárásban kihallgatott tanúk vallomása igazolja, hogy a felperes milyen kamat mellett adott kölcsönt másoknak. A bíróság indokolatlanul mellőzte azon indítvány teljesítését, hogy a felperes bizonyítsa, milyen összegekkel rendelkezett a kölcsönadáskor.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján való helybenhagyását kérte.

Az alperes fellebbezése az alábbiak szerint részben alapos.

A felperes a kölcsön jogcímén érvényesített követelését két - teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt - alperesi tartozás elismeréssel támasztotta alá.

A megyei bíróság ennek megfelelően a Ptk.242. § (1) bekezdésében foglaltak szerint tájékoztatta az alperest a bizonyítandó tényekről, az őt terhelő bizonyítási teherről, és a bizonyítás sikertelenségének jogkövetkezményeiről.

Az ezt követően lefolytatott bizonyítási eljárás anyagának okszerű mérlegelésével állapította meg a megyei bíróság, hogy a két okirat az alperes védekezésével szemben két önálló kötelezettség elismerésére irányuló nyilatkozatot foglal magában.

A felek nyilatkozatai és a tanúvallomások alapján nem nyert kétséget kizáró bizonyítást az az alperesi állítás sem, hogy valójában csak 10.500.000.-Ft-ot vett kölcsön a felperestől és ezt maradéktalanul vissza is fizette. A meghallgatott tanúk ugyan nyilatkoztak arról, hogy különböző alkalmakkor, különböző összegek átadására került sor a felek között, de nyilatkozataik és a büntetőeljárás sértettjeinek nyilatkozatai sem voltak alkalmasak a teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt tartozás elismerésekkel szemben az alperes állításainak igazolására.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel utal az ítélet tábla arra, hogy a tartozáselismerésben foglaltakkal szemben az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy nem az okiratban foglalt összeget vette át a felperestől, ezért nem volt helye a felperes annak bizonyítására kötelezésének, hogy az érintett időszakban milyen anyagi források álltak rendelkezésére.

A peradatok mindenre kiterjedő mérlegelésén alapszik a megyei bíróság azon megállapítása is, hogy a felperes által elismert (33. számú jegyzőkönyv 3. oldal) négy millió forintot meghaladó összeg visszafizetését az alperes nem tudta igazolni. Tévedett ugyanakkor az elsőfokú bíróság, amikor a felperes által nem vitatottan visszafizetett négy millió forintot - elfogadva azt a felperesi állítást, hogy az más jogügylet teljesítésének keretében történt - nem számolta el a kereseti követeléssel szemben.

A Pp.164. § (1) bekezdése alapján a felperesnek kellett bizonyítania, hogy a két tartozáselismerésbe foglalt kölcsönügyleten kívül egyéb jogviszony is fennállt a felperes (illetve cége) és az alperes között, és ennek keretében került sor az elismert teljesítésre. Az ítélet tábla ebben a körben pótolta a felperes Pp.3. § (3) bekezdésnek megfelelő tájékoztatását, aki azonban felhívásra úgy nyilatkozott (Pf.17. számú jegyzőkönyv), hogy további bizonyítást nem kíván felajánlani. Erre figyelemmel az ítélet táblának a már rendelkezésre

álló peradatok mérlegelésével kellett állást foglalnia a felperesi állítás bizonyítottsága kérdésében. Ennek során az alábbi lényeges körülményekre volt figyelemmel.

A felek egybehangzóan állították, hogy többször, illetve több részletben került sor kölcsön átadására az alperes részére. A felperes nyilatkozata szerint a 30 millió forintról szóló tartozáselismerő okirat is több, korábbi kölcsöntartozás egy okiratba foglalásaként került kiállításra (7. számú jegyzőkönyv és 15. számú irat).

A két okirat október 31-én és november 28-án kelt. A felperes állítása szerint az október 3. előtti kölcsönöket az alperes visszafizette, ezért is állt fenn a felperes részéről az alperes irányában a bizalom. 2007. október 31. után ugyanakkor - a két okiratba foglaltakon túl - további jogügylet létrejöttét egyetlen peradat sem támaszt alá. A felperes a per későbbi szakaszában ugyan állította (33. jegyzőkönyv), hogy a ... keltezésű (az iratok közt 19/A/6. szám alatt csatolt) átvételi elismervény egy újabb jogviszonyt igazol, ezt az állítását azonban az ítéltábla az alábbiakra figyelemmel nem fogadta el valónak. A hivatkozott okirat, csakúgy mint a kereseti követelés alapjaként csatolt tartozáselismerések egyike, 2007. október 31-i keltezésű, és szintén hárommillió forint november 13-i visszafizetési határidővel való átvételét tanúsítja. Életszerűtlen, hogy a felek között ugyanazon a napon, ugyanazon teljesítési határidő kikötése mellett két különböző, egymástól távoli helyszínen ugyanakkora összeg átadására került sor. Mindemellett a per korábbi szakaszában a felperes maga is hárommillió forintnak a 2005. október 31-én való alperesi átvételét állította (7. számú jegyzőkönyv).

A kifejtettek alapján a felperes nem bizonyította, hogy a korábban már teljesedésbe ment ügyleteken túl a két tartozáselismerésben foglalt kölcsönügyleten kívül egyéb jogviszony jött volna létre a felek között.

Értékelendő az a körülmény is, hogy a felperes nyilatkozata szerint a 2007 decemberében és 2008 februárjában, tehát a per alapjául szolgáló kölcsönjogviszony keletkezését, és azok teljesítési határidejét követően került sor a négymillió forint megfizetésére.

Az ítéltábla a fentiekre figyelemmel megállapította, hogy e teljesítésre a per tárgyát képező kölcsöntartozás keretében került sor, így a Pp.253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatva, az alperes marasztalását a per főtárgya tekintetében a rendelkező részben foglaltak szerint leszállította.

Az ítélet megváltoztatása indokoltá tette az elsőfokú ítélet perköltségviselésre irányuló rendelkezéseinek - a felperes 90 %-os pernyertességére és a Pp.81.§ (1) bekezdésére figyelemmel történő - részbeni, a feljegyzett illeték viselése tekintetében való megváltoztatását is. Az elsőfokú bíróság által a felperes javára megállapított elsőfokú ügyvédi munkadíj összegének leszállítását - annak a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés b.) pontjában foglaltakhoz képest csekély mértékére figyelemmel - az ítéltábla nem látta indokoltnak.

Az alperes fellebbezése 10 %-ban vezetett eredményre, így ennek arányában köteles a felperes a feljegyzett fellebbezési illeték megfizetésére, míg a további fellebbezési illetéket az alperes személyes költségmentességére figyelemmel a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

A felperes javára az ítéltábla az elsőfokú ítéletben meghatározott ügyvédi munkadíj megállapítását ítélte indokoltnak.

Az ítéltábla az alperes képviseletében eljáró pártfogó ügyvéd díjának viseléséről - összegének megállapítása nélkül - a Pp.87. § (2) bekezdése szerint, a perköltségviselés arányának a megállapításával határozott.

Győr, 2011. november 7. napján

Dr. Világi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Maurer Ádám sk.
előadó bíró

Dr. Havasiné dr. Orbán Mária sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó: